

Prvo poglavlje

Kuc-kuc!

„Ko je?“, zagrmje Fergus iz kolibe.

„Siroti putujući pevač!“, dopre glas iz mećave.

„Koji siroti putujući pevač?“, viknu Fergus.

„Molim vas! Smrzavam se!“, zavapi pevač. „Nije vreme za šalu!“

„Prava šteta!“, dreknu Fergus. „Ništa ne volim više od dobrog vica s kucanjem!“

Ipak otvori vrata. Pred njim se ukaza snegom prekriven čovek s lautom i torbakom o ramenu. S nosa i ušiju visile su mu ledenjače.

Usne mu behu pomodrele od zime.

„Odlazi, propalice!“, zaurla Fergus kroz svoju prljavu žutu bradu. „Ovde nema mesta!“

Fergus je govorio istinu. Unutrašnjost njegove kolibe činila je samo jedna tesna odaja, koju je

delio sa svojom ženom Molvenom i njihovih trinaest sinova.

Dvanaestorica sinova behu krupni, snažni momci, masne plave kose kao u oca. Namrštiše se na putujućeg pevača i povikaše: „Odlazi! Odlazi!“

Međutim, treći sin po redu, Viglaf, razlikovao se od svoje braće. Bio je sitan za svoje godine. Imao je riđu kosu, boje šargarepe. I nije mogao da trpi ničiju patnju.

Kada Fergus htede da zalupi vrata smrznutom pevaču, Viglaf ga zgrabi za ruku.

„Čekaj, oče!“, kaza. „Zar pevač ne bi mogao da spava u svinjcu?“

„Umem da pevam pesme i proričem sudbinu“, ponudi se pevač.

„Pesme? Proricanje?“, zareža Fergus. „Okači to mačku o rep!“

„Umem i da cepam drva, čistim sneg, hranim svinje, skupljam đubrivo, ribam podove i perem suđe“, dodade pevač hitro.

„O, ali mi imamo Viglafa, koji već radi sve to“, reče mu Molvena.

„Molim vas!“, preklinjao je pevač dok su mu zubi cvokotali. „Sigurno postoji *nešto* što mogu da radim u zamenu za krov nad glavom.“

Fergus počesa bradu i pokuša da misli.

„Može da nam lovi pacove, Fergus“, predloži Molvena. „Viglaf to neće da radi.“

„Viglafu je žao pacova“, reče jedan od mlađe braće pevaču.

„Viglaf neće ni bubašvabu da zgazi“, dodade drugi brat. „Neće čak ni muvu da ubije.“

„Vigi ništa neće da ubije“, požali se treći. „Ja sam jednom kidao noge pauku i...“

„Tako je!“, zagrme Fergus iznenada. „Pevač može da lovi pacove da bi zaradio za smeštaj!“ Onda se iskezi. „Viglafe, pokaži mu gde je svinjac!“

I tako Viglaf uradi što mu je otac rekao. A kasnije odnese pevaču za večeru zdelu Molvenine čorbe od kupusa.

„Ah! Vrela čorba da mi zagreje hladne kosti!“ Pevač okusi jedan srk. „Bljaaaak!“, viknu, pa je ispljunu.

„Ukus je u početku odvratan“, priznade Viglaf. „S vremenom ćeš se naviknuti.“

„Moraću, da ne bih umro od gladi“, reče pevač. „Pričaj mi nešto, momče, dok pokušavam ovo da progutam.“ Pa začepi nos i nabi punu kašiku u usta.

„Imaš sreće što spavaš ovde sa svinjama“, reče mu Viglaf. „Svinjac mnogo lepše miriše od naše kolibe, pošto moj otac smatra da kupanje izaziva ludilo. A Ljubičica, ova ovde“, tu potapša glavu punačke mlade svinje pored sebe, „ona mi je najbolja drugarica. I mnogo je bolje društvo od moje braće. Oni samo vole da se mlate i razbijaju jedni drugima noseve.“

Viglaf protrlja svoj nos. Još ga je bolelo otkako ga je jedan brat udario pesnicom.

„Ponekad se svi strašno okome na mene“, dodade. „Onda me zovu komarcem i slabićem zato što neću da im vratim udarce. Znam da je to blesavo“, nastavi, „ali ponekad sanjam da ću jednog dana biti čuveni junak. Kako bi to iznenadilo moju braću!“

„Nego šta“, reče pevač, pa nabi poslednju kašiku čorbe u usta. Onda podrignu. „Ah! Tako je već bolje. A sada, dečake moj, ja znam podosta priča o velikim junacima. Hoćeš li da ti ispričam neku?“

„Hoću, hoću!“, viknu Viglaf.

Viglafu niko ranije nije ispričao neku priču. O, Molvena bi mu ponekad rekla šta će da mu uradi ako ne opere sudove. A Fergus mu je često govorio

kako od njega nema nikakve koristi na kupusištima. Ali te priče i nisu bile baš zabavne.

Viglaf se smesti na slamu pored svoje svinje da sluša. Priča je stvarno bila o čuvenom junaku. Junaku koji je pokušao da ubije zmaja po imenu Gorzil.

Kada pevač napokon stiže do kraja, glas mu se utiša. „Onda Gorzil zaurla silovito i gromovito. Munje mu suknuše iz nosa. A iz vatre i dima začu se KRC... KRC... KRC! I glasno MLJAC!

Kada se dim razide, viteza i besnog mu ata ne beše više“, reče pevač. „A Gorzil je sedeo visoko na svom brdu zlata – i čačkao zube vitezovim mačem.“

„Ne!“, kriknu Viglaf.

„Živa istina“, reče putujući pevač dečaku. „Moj deda je bio lovac na zmajeve. Video je to svojim rođenim očima – dobro, svojim jednim čitavim okom.“

„Reci mi, molim te“, upita Viglaf, „ko je na kraju ubio tog zmaja?“

„O, Gorzil je i dan-danas živ i zdrav.“ Pevač kao da se zamisli. „Ded mi je rekao da svaki zmaj ima

neku tajnu slabost. Eto ti Starog Snarta, na primer. Godinama je taj zmaj palio sela iz čiste zabave. Onda mu se jednog dana ser Gilford isplazio i rekao: 'Uta-ta, uta-ta, kukavice matora!' Elem, Stari Snart je mrzeo da ga zavitlavaju. Počeo je da jeca i plače, i na kraju se sav zaroza. Nije ni primetio kada mu je ser Gilford odsekao glavu.“

„A koja je slabost zmaja Gorzila?“, upita Viglaf.

„To“, reče pevač, „ne zna niko.“ Onda uze lautu.

„O Gorzilu sam spevao jednu pesmu. Poslušaj:

Gorzil je zmaj od pohlepnog soja

Spalio je mnoga sela, ne zna im se broja

Gorzil bljuje oblake od dima,

Čađ mu crna iz nozdrva bije

Hoće li se ikad naći junačina

Da njegovu tajnu sazna i otkrije?

Od te noći Viglaf je stalno donosio pevaču čanče čorbe od kupusa za večeru. Zauzvrat, pevač je ispričao Viglafu mnoge zmajske priče. A naučio je momka i mnogoj korisnoj veštini: kako se dubi na glavi, kako se mrda ušima i kako se oponaša zov zaljubljene žabe krastače.

Kada je sneg počeo da se topi, naučio je dečaka čak i da čita i piše.

A onda je jednog proletnjeg jutra Viglaf doneo pomije svinjama i zatekao pevača kako se pakuje.

„Odlaziš zauvek?“, upita Viglaf žalostivo.

„Da, momče. Sudbina je putujućeg pevača da luta“, objasni pevač. „A takođe“, tu podrignu, „i da jede još nešto sem čorbe od kupusa. Ali evo, daj mi ruku. Pre nego što krenem, proreći ću ti sudbinu.“

Viglaf pruži dlan. Pevač ga je dugo proučavao.

„Šta vidiš?“, napokon upita Viglaf.

„Nešto što sam mislio da nikada neću videti“, odgovori pevač. „Linije tvoga dlana govore da si rođen da postaneš čuveni junak!“

„Ja?“, uskliknu Viglaf. „Siguran si?“

Pevač klimnu glavom. „Za sve godine koliko se bavim proricanjem sudbine, nikada nisam pogrešio.“

„Zamisli samo!“, viknu Viglaf. „Ali kakva ću junačka dela ja da počinim?“

„To ćeš“, reče pevač, „morati sam da otkriješ. Sada moram da krenem. Nedostajaćeš mi, Viglafe.“

„Čekaj!“, zaustavi ga Viglaf, pa izvuče iz tunike otrcan komad tkanine. „To je sve što mi je ostalo od... pa, od nečega što sam imao kada sam bio sasvim mali. Uvek je nosim sa sobom, za sreću.“ Pružio je krpu putujućem pevaču. „Evo. Voleo bih da je uzmeš.“

„Zadrži svoju amajliju, Viglafe“, reče pevač dok je prebacivao lautu preko ramena. „Put kojim stu-
pa jedan junak nikada nije lak. Bojim se da će ti trebati mnogo sreće.“

I kad to reče, ode.